

Mahpeyker, Türkân , Ali, Rana ve Hümeyranın Türkiyeye avdet etmeleri hakkında kanun lâiyhası ve Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları (I/157)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/2699

23 - V - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Mahpeyker, Türkân, Ali, Rana ve Hümeyranın Türkiyeye avdetleri hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - V - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

341 numaralı kanun ahkâmına tâbi tutulan ilişik kanunda isimleri yazılı ölü Enver paşa çocukları 1914 doğumlu Mahpeyker, ve 1918 doğumlu Türkân, 1921 doğumlu Ali ve biraderi Kâmilin kızı 1926 doğumlu Rana ile Bari başkonsolosu İsmail Hakkı kızı 1917 doğumlu Hümeyranın Türk babadan doğdukları ve evlenme çağına girdikleri halde buldukları mahallerde evlenmelerine imkân bulunmadığı ve durumları itibarile ana vâтана dönmelerine bir mahzur görülmediği anlaşıldığından işbu kanun lâiyhasının teklifi muvafık görülmüştür.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/157

Karar No. 14

29 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Mahpeyker, Türkân, Ali ve Hümeyranın Türkiyeye avdet etmeleri hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasının gönderildiğini ihtiva eden 23 mayıs 1939 tarihli ve 2699 numaralı Başvekâlet tezkeresi encümenimize tevdi buyurulduğundan Dahiliye vekâletinden gönderilen memur hazır olduğu halde okundu ve müzakere olundu.

Lâiyhanın müstenid bulunduğu esbabı mucibeye nazaran, teklifin kabulüne ve 341 numaralı kanunun tatbikına, İcra Vekilleri Heyeti memur bulunmasına göre bu kanunun dahi tatbikına yalnız Dahiliyenin değil, İcra Vekilleri Heyetinin memur olarak gösterilmesi muvafık olacağından dördüncü maddenin o yolda yazılmasına karar verildi.

Havalesi mucibince Adliye encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Dahiliye E. Reisi	R. V.	M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Mardin
C. Uybadin	A. Tüzün	E. Ergin
Kâtib		
Yozgad	Ankara	Balıkesir
Z. Arkant	F. Daldal	Y. S. Uzun
Bursa	Bursa	Çanakkale
F. Güvendiren	F. Güleç	H. Ergeneli

Çorum	Edirne	Erzurum
İ. K. Alpsar	O. Şahinbaş	Z. Soydemir
Giresun	İzmir	Kars
M. Akkaya	M. R. Mimaroglu	E. Özoğuz
Kars	Kayseri	Konya
Z. Orhun	N. Toker	Ş. Ergun
Malatya	Samsun	Samsun
E. Barkan	M. A. Yürüker	Z. Durukan
Sivas	Tokad	Zonguldak
M. Ş. Bleda	G. Pekel	İ. E. Bozkurt

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M
Adliye encümeni
Esas No. 1/157
Karar No. 46

16 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Ölü General Enver çocukları Mahpeyker, Türkân ve Ali ile biraderi Kâmil kızı Rana ve İsmail Hakkı kızı Hümevranın Türkiye'ye avdet etmeleri hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 18 - V - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının gönderildiğini ihtiva eden 23 Mayıs 1939 tarih ve 6/2699 sayılı Başvekâlet tezkeresi Adliye encümenine tevdi buyurulduğundan Dahiliye encümeni mazbatası ile birlikte ve Dahiliye müsteşarının huzuruna teklif ve müzakere olundu.

431 sayılı kanun hükümlerine göre millî hudud dışında bulunan ölü General Enver'in ve kardeşi Kâmil'in çocukları evlenme yaşına gelmiş ve buldukları yerlerde evlenmelerine imkân olmadığı gibi durumlarında anavatana avdetlerine engel olacak bir hal de görülmemiş olduğu esbabı mucibesile hazırlanan kanun lâyihası encümence esas itibarıyla kabul edilmiştir.

Hükümet teklifinin Türk vatandaşlığı sıfatının iade edildiğine dair olan birinci maddesi 431 sayılı kanundaki vatandaşlıktan müebbeden mahrumiyet hükmünü ve bu hükümde mündemiğ mefhumu zâfa uğratar mahiyette görülerek bu madde maksadı temine daha elverişli bir şekilde yeniden kaleme alınmıştır.

431 sayılı kanun hükümlerine göre yapılan

muamelelerin bu kanunun meriyetinden sonra yeniden bazı hak ve iddialar dermeyanına mahal verilmemesi için yazılış tarzı encümence değiştirilmiştir.

Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

431 sayılı kanunun İcra Vekilleri Heyetince tatbik edilmiş olması dolayısıyla bu kanun hükümlerini tatbika da İcra Vekilleri Heyetinin memur olacağı hakkında Dahiliye encümeni mütaleası yerinde görülerek Dahiliye encümeninin bu maddesi aynen kabul olunmuştur.

Encümence kabul edilen lâyiha; Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	Kocaeli	Rize
Münir Çağul	Salâh Yargı	Fuad Sirmen
Antalya	Balıkesir	Bingöl
Numan	O. Niyazi Burcu	Feridun Fikri
Bursa	Erzincan	Gaziantep
Atıf Akgüç	A. Fırat	Ö. A. Aksoy
Kastamonu	Kayseri	Konya
Abidin Binkaya	R. Özsoy	G. Gültekin
Manisa	Mardin	Rize
Refik İnce	H. Menemencioglu	Dr. S. A. Dilemre
Trabzon	Zonguldak	
F. A. Barutçu	Şinasi Devrin	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Mahpeyker, Türkân, Ali, Rana ve Hümevranın Türkiye'ye avdet etmelerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Ölü Enver çocukları Mahpeyker, Türkân ve Ali ile biraderi Kâmil kızı Rananın ve İsmail Hakkı kızı Hümevranın Türkiye'ye avdet etmelerine müsaade ve Türk vatandaşlığı sıfatları iade edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanunun meriyetinden evvel 341 sayılı kanun hükümlerinden doğan bütün hukukî netice ve muameleler mahfuzdur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

18 - V - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Sılay</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Faik Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mu. Mü. V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		<i>C. Erçin</i>

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Mahpeyker, Türkân, Ali, Rana ve Hümevranın Türkiye'ye avdet etmelerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Mahpeyker, Türkân, Ali ve Hümevranın Türkiyeye avdet etmelerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Ölü General Enver çocukları Mahpeyker, Türkân ve Ali ile biraderi Kâmil kızı Rananın ve İsmail Hakkı kızı Hümevranın Türk vatandaşlığına kabul ve Türkiyeye gelmelerine müsaade edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanunun meriyetinden evvel birinci maddede adları yazılı olanlar hakkında 431 sayılı kanun hükümlerine göre yapılmış olan muameleler muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

